

**СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ
В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ**

Матеріали

III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(19-20 жовтня 2018 року, м. Львів)

**Львів
ЛДУФК
2018**

УДК 379.85:796.5 (477)

С 89

Редакційна колегія:

д-р геогр. наук, проф. І. М. Волошин;
канд. економ, наук, доц. В.З. Холявка;
д-р економ, наук, проф. А. П. Голод;
канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц. А. О. Кухтій;
канд. геогр. наук, доц. В. В. Худоба;
канд. геогр. наук, ст. викл. Ю. І. Чикайло;
викл. О. В. Никига

*Рекомендовано до друку вченою радою
Львівського державного університету фізичної культури
(протокол № 1 від 4.09.2018 року)*

С 89 Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку туризму в регіонах України : матеріали III Всеукр. наук.-пракф конф. (19-20 жовтня 2018 року, м. Львів). - Львів : ЛДУФК, 2018. - 90 с.

ISBN 978-617-7336-30-2

У збірнику представлено матеріали доповіді учасників III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасний стан, і роблеми та перспективи розвитку туризму в регіонах України», у яких висвітлено широке коло теоретичних і прикладних проблем, що охоплюють такі актуальні напрями сучасних регіональних туризмознавчих досліджень, як географія туризму; аналіз економічних, соціальних та екологічних аспектів туристичної діяльності; стратегічне планування розвитку туристичних систем; роль інновацій та інноваційних технологій в туризмі, модернізація готельно-ресторанного бізнесу.

Для науковців, викладачів, студентів, працівників туристичного бізнесу та сфери управління, а також усіх, хто цікавиться регіональними проблемами розвитку туризму в Україні.

УДК 379.85:796.5 (477)

ISBN 978-617-7336-30-2

© Львівський державний університет фізичної культури, 2018

ЗМІСТ

Галина ЗАВАРІКА

СТАН ТУРИЗМУ СХОДУ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗИ: СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ.....	6
--	---

Лілія ІВАНОВА, Ольга ВОВЧАНСЬКА

СТРАТЕГІЯ РУХУ В МАЙБУТНЄ: ЗНАЧЕННЯ ЛОЯЛЬНОСТІ ДО КЛІЄНТІВ У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ.....	9
---	---

Іван ВОЛОШИН, Богдан КОЗАК, Анастасія ПОНОМАРЕНКО

ПЕЧЕРНІ САКРАЛЬНІ КОМПЛЕКСИ УКРАЇНИ.....	14
--	----

Дар'я ГУРОВА, Артем ІВАНОВ

ВІДПОЧИНОК У КИРИЛІВЦІ: АНАЛІЗ ЦІН ТА ІНФРАСТРУКТУРИ.....	17
--	----

Алла КОЛЬГОФЕР

ЕКОТУРИЗМ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ СТАЛОГО ТУРИСТИЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ.....	20
--	----

Любов САВЧУК

ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ГЕОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ У БАЗАЛЬТОВИХ КАР'ЄРАХ РІВНЕНЩИНИ.....	23
--	----

Оксана СМІК

ІНДУСТРІЯ ДОЗВІЛЛЯ ТА РОЗВАГ В ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ (НА ПРИКЛАДІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	25
---	----

Володимир ХОЛЯВКА, Андрій КУХТІЙ,

Лідія ТИМОШЕНКО, Світлана КУХТІЙ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКАРПАТТЯ.....	28
---	----

Іванна ФАМУЛЯК, Софія СЕНІВ

ПОРОХОВА ВЕЖА ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ ОБ'ЄКТ МІСТА ЛЬВОВА.....	32
--	----

Ольга ЧЕТИРБУК

ПУНКТИ ПРОПУСКУ ЧЕРЕЗ ДЕЖАВНИЙ КОРДОН ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ.....	34
---	----

Ірина КУЦЕНКО, Юлія ПРАСУЛ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА МЕРЕЖА ЗІНЬКІВЩИНИ У СИСТЕМІ ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ.....	38
Михайло ЛЕГШИЙ, Юлія ДАЩУК, Анастасія ЯБЛОНЧУК, Ілля ВОЗНЮК ГАРАНТУВАННЯ БЕЗПЕКИ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ.....	41
Юлія ЧИКАЙЛО, Марія ВИШНЕВСЬКА ХАРАКТЕРИСТИКА СПОЖИВАЧІВ ХОСТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ (НА ПРИКЛАДІ МІСТА ЛЬВІВ).....	44
Галина ЩУКА ТЕХНОЛОГІЯ УПОРЯДКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ХАОСУ В КОМПАНІЇ.....	47
<u>Дюла ФОДОР, Атілла ТОВТ</u> <u>САНАТОРНО-КУРОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОГО</u> <u>ТУРИСТИЧНОГО СУБРЕГІОНУ ЗАКАРПАТТЯ</u>	50
Павло ШТОЙКО ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖІ ТУРИСТИЧНИХ ПРИТУЛКІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ АКТИВНОГО ТУРИЗМУ.....	53
Тетяна БОЖУК, Олена ЛАЗАР КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА І РОЗВИТОК ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	56
Костянтин ЛАБАРТКАВА, Валентина ЛАБАРТКАВА ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТУРКІВЩИНИ ЯК КОМПОНЕНТ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ РАЙОНУ.....	59
Вікторія БАСОВА, Андрій ГОЛОД ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ У ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ	62
Марина ДУДКА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АЗОВСЬКОМУ РЕГІОНІ.....	65

Софія КОРОЛЮК ОСОБЛИВОСТІ ПРОБЛЕМИ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ.....	69
Людмила МАТВІЙЧУК, Ірина МАСЕЧКО, Андрій ГАЗЮК ЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ В НАДАННІ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ НА РІВНІ РЕГІОНУ.....	72
Людмила МАТВІЙЧУК, Анна АЙСАНОВА, Юлія БОНДАРСЬКА ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В РЕГІОНІ.....	75
Неля БОШОТА СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ.....	78
Володимир ХУДОБА, Зоряна РУМИНСЬКА АНАЛІЗ РЕКРЕАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НПП «СКОЛІВСЬКІ БЕСКИДИ» ЗАСОБАМИ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	81
Віктор ХОМУТОВ, В'ячеслав ТОДОРОВ ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНСЬКОМУ ПРИДУНАВ'І.....	84
Павло КУЧЕР, Іван ВОЛОШИН КАРТΟΣХЕМА ЯК ЗАСІБ ДОСЛІДЖЕННЯ ПАМ'ЯТОК ІСТОРІЇ ТА АРХІТЕКТУРИ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	87

УДК 338.486.4

Галина Щука

*професор кафедри географії і туризму
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
м. Берегове Закарпатської обл.*

ТЕХНОЛОГІЯ УПОРЯДКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ХАОСУ В КОМПАНІЇ

Дослідник І. Адізес [1] стверджує, що кожна компанія переживає однакові етапи розвитку. Усього цих етапів десять і кожен з них має свої особливості. Закономірно, що керування компанією в період її зародження має відрізнитися від керування в період розквіту. Якщо цього не врахувати, реалізується небажаний сценарій і компанія перестає існувати. У цій публікації буде розглянуто окремі аспекти організації діяльності готельно-ресторанного комплексу в період, який І. Адізес називає «юністю».

Причини, що спонукали зупинитися саме на цій темі: по-перше, значна кількість дрібних і середніх підприємств ГРГ припиняє свою діяльність саме на цьому етапі, хоча, здавалося б, були певні успіхи і підприємство починає розширятися; по-друге, більшість засновників звинувачують у всіх негараздах менеджерів, які не змогли організувати роботу на потрібному рівні; по-третє, різноманітні тренінги виявляються малоефективними, і засновники, і менеджери після такого навчання почувають себе ошуканими. Звідси – бажання розробити технологію упорядкування підприємницького хаосу в компанії.

Почнемо з кінця: чому тренінги з керування не забезпечують очікуваний результат. Серед головних причин варто виокремити насамперед позицію засновника підприємства. Більшість із них мають власні погляди на розвиток підприємства і погоджуються впроваджувати лише окремі ідеї, не розуміючи, що треба змінювати систему керування загалом. Погоджуючись на навчання менеджерів, вони виявляються морально не готовими до цього кроку – передання повноважень.

З іншого боку, до цього виявляються не готовими самі менеджери. Отримавши туристичну освіту (у кращому випадку), молоді спеціаліс-

ти «напхані» теоріями вчених, які базуються на зарубіжному досвіді, вони далекі від реалій українського дрібного та середнього бізнесу. Відвідування тренінгів дає матеріал для роздумів (якщо поталанило з коучем), підвищує самооцінку, але результатів у практичній діяльності не гарантує. Менеджери, які «вийшли з народу (у минулому – офіціанти, бармени, кухарі)», не мають відповідної освіти, здебільшого не мають і достатньої ерудиції для вирішення проблем такого рівня.

Натомість, як стверджує І. Адізес [1], «юність» – це етап систематизації та наведення порядку в організації, що передбачає створення організаційної структури, визначення штатного розпису, складання посадових інструкцій тощо. І тут починаються проблеми. Усі знають, що кожна компанія виконує одні й ті самі функції, серед яких виробництво товару/послуги, фінансова, маркетингу, робота з клієнтом, кадрова тощо. У великих компаніях існує інженерна служба, транспортна, відділ постачання, логістики і тощо, а що робити на середніх, тим більше, дрібних підприємствах? Наприклад, І. Адізес переконує, що ці функції не може успішно забезпечувати один менеджер. Мінімум їх повинно бути два, а краще – чотири.

Яким може бути вихід для українських власників дрібного та середнього бізнесу? Незалежно від того, чи сам власник залишиться керівником, чи візьме на роботу одного чи кількох менеджерів, необхідним є таке:

- 1) чітко прописати всі функції діяльності підприємства;
- 2) установити, які функції можна поєднати;
- 3) визначити оптимальну на цьому етапі кількість працівників, які можуть забезпечити ефективне виконання визначених функцій;
- 4) розробити нормативну документацію (прописати посадові інструкції, бізнес-процеси, чек-листи, Правила внутрішнього трудового розпорядку, Положення про оплату праці тощо).

Щоб з'ясувати, чи всі аспекти діяльності враховано, необхідно відстежити повний бізнес-процес і перевірити, щоб усі його етапи знайшли відображення в нормативних документах. У результаті проведеної роботи на підприємстві буде створено чітку організаційну структуру, кожен співробітник знає, ким він керує і кому підпорядковується, яке коло його обов'язків і рівень відповідальності. Це, за В. Тарасовим [2], перехід від дезорганізації до безладу (дезорганізація – період, який

характеризується відсутністю розподілу функціональних обов'язків, ієрархії тощо).

Лише коли розподілено всі обов'язки, роблять наступний крок – від безладу до порядку. На цьому етапі працівника привчають нести відповідальність (зокрема матеріальну) за виконання своїх посадових функцій. Здебільшого це досить важкий психологічно етап, особливо коли менеджера щойно прийняли, а персонал працює не перший рік. Важливо дотримуватися встановлених правил, хоча на початку здаватиметься, що раніше все працювало простіше та надійніше. Нагородою за терпіння буде «розквіт» – новий етап життєдіяльності компанії.

Таким чином, успішне впорядкування підприємницького хаосу можливе лише при активній підтримці засновника компанії. Створення організаційно-управлінської структури підприємства дрібного чи середнього бізнесу, підготовка нормативної документації та ін. мають здійснюватися лише за його безпосередньої участі. При цьому важливо пам'ятати, що незалежно від величини підприємства та виду його діяльності, мають бути прописані всі функції, а за кожним етапом виробничого процесу закріплений відповідальний. Особливу увагу на цьому етапі варто приділити трудовій і виробничій дисципліні працівників, застосовуючи систему заохочень та покарань, але це вже тема для іншого дослідження.

Список використаних джерел:

1. Адизес И. К. Управление жизненным циклом корпораций. / И. К. Адизес. – Москва : Манн, Иванов и Фербер, 2014. – 512 с.
2. Тарасов В. Технология жизни. Книга для героев. / В. Тарасов. Москва : Добрая книга, 2017. – 272 с.